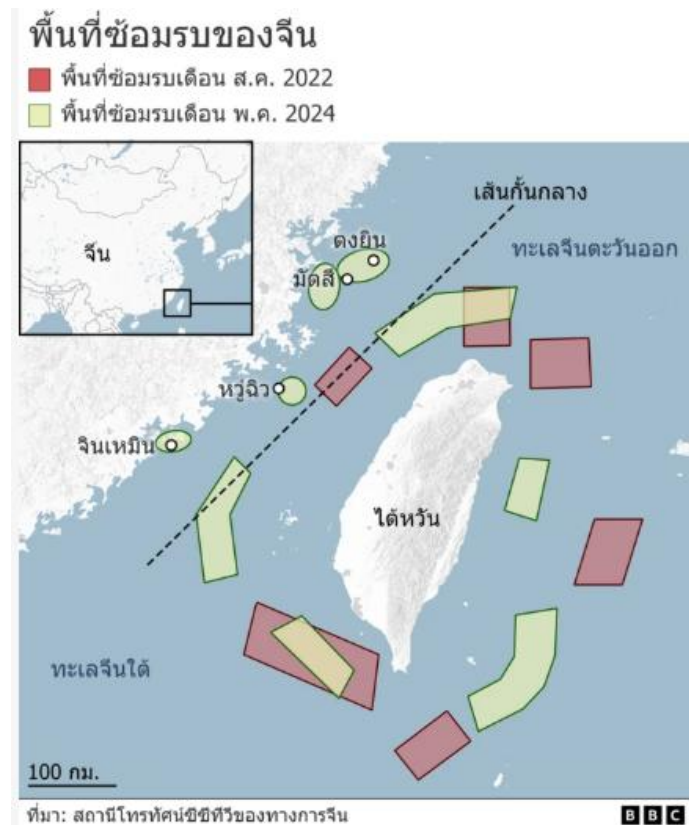

ประเด็นโลก ฉบับที่ A50	27 ต.ค. 68	วิทยาลัยการทัพบก
ประเด็นยุทธศาสตร์	จีนกับไต้หวัน 1 ประเทศ 2 ระบบ จะเกิดขึ้นได้หรือไม่	
ประเด็นสำคัญ	-ประวัติศาสตร์จีนและไต้หวัน -แผนของจีนต่อไต้หวัน - บทบาทของสหรัฐ กรณีจีน-ไต้หวัน - กำลังรบของจีนและไต้หวัน	

ประวัติศาสตร์ของจีนและไต้หวัน

ประวัติศาสตร์จีนและไต้หวันมีความเชื่อมโยงกัน แต่แยกออกจากกันในประเด็นการปกครองตั้งแต่ปี 1949 เมื่อพรรคก๊กมินตั๋งถอยร่นไปไต้หวันหลังพ่ายแพ้สงครามกลางเมืองจีนให้กับพรรคคอมมิวนิสต์ ทำให้เกิดการแบ่งแยกอำนาจระหว่างรัฐบาลสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) และสาธารณรัฐประชาชนจีน (จีนแผ่นดินใหญ่) ซึ่งยังคงดำเนินมาจนถึงปัจจุบัน

การซ้อมรบของจีนรอบเกาะไต้หวัน

ความตึงเครียดระหว่างจีนกับไต้หวันปะทุขึ้นมาอีกครั้ง หลังจากจีนเปิดฉากซ้อมรบบนท้องฟ้าและทะเลรอบ ๆ เกาะไต้หวัน จีนได้เริ่มกล่าวโจมตีนายวิลเลียม ไล ประธานาธิบดีของไต้หวันว่า เขาคือสาเหตุของการซ้อมรบครั้งใหญ่ทั้งสถานีโทรทัศน์ซีซีทีวีของทางการจีน บทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์โกลบอลไทม์ ไปจนถึงโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ การประสานเสียงประณามผู้นำไต้หวันของพวกเขาเน้นรุนแรงชัดเจน

หนังสือพิมพ์โกลบอลไทมส์ เรียกนายวิลเลียม โล ว่า "คนอวดดี" และ "คนไม่ยั้งคิด" ส่วนสถานีโทรทัศน์ซีซีทีวี บอกว่า นายโล "จะต้องถูกตอกเล็บตรึงไว้กับความน่าอัปยศทางประวัติศาสตร์อย่างแน่นอน" และโจมตีเขาอย่างรุนแรงต่อการ "ขายทฤษฎีสองชาติ" พร้อมเตือนว่า หากนายโล และพรรคประชาธิปไตยก้าวหน้า (DPP) ของเขา "ยังคงเดินหน้าในเส้นทางการนำไต้หวันสู่สภาพตามที่วางไว้ พวกเขาจะถูกบดขยี้และเผาไหม้ในท้ายที่สุด" ประธานาธิบดีไต้หวันคนใหม่ถูกกล่าวหาว่าก่ออาชญากรรมอะไร จึงถูกตอบโต้เช่นนี้ ในการกล่าวสุนทรพจน์ระหว่างพิธีสาบานตนเข้ารับตำแหน่ง นายโล ใช้คำว่า "จีน" เพื่ออธิบายถึงจีน รัฐบาลจีนบอกว่า การกระทำเช่นนี้ของเขาได้เปิดเผยความคิดที่แท้จริงของเขาว่า ไต้หวันไม่ใช่จีน และเป็นคนละประเทศกัน ในสายตาของจีน นี่คือการยอมรับอุดมการณ์ "แบ่งแยกดินแดน" ของผู้นำไต้หวัน

จีนมีแผนรวมไต้หวันโดยการใช้ทั้งการทหารและเศรษฐกิจ ซึ่งรวมถึงการใช้กำลังทางทหารเพื่อข่มขู่และแสดงแสนยานุภาพ การสร้างแรงกดดันทางเศรษฐกิจ และการสร้างความชอบธรรมตามหลักการ "จีนเดียว" อย่างไรก็ตาม แผนนี้เผชิญความท้าทายหลายประการ เช่น ความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจของไต้หวัน ความเป็นประชาธิปไตย และการสนับสนุนจากต่างประเทศ

แผนการของจีนต่อไต้หวัน

การใช้กำลังทางทหาร: จีนส่งเครื่องบินรบและเรือรบบ่อยครั้งเข้าไปในน่านฟ้าและน่านน้ำใกล้ไต้หวัน เพื่อแสดงแสนยานุภาพและข่มขู่ การบีบคั้นทางเศรษฐกิจ: จีนกำลังพยายามเพิ่มการพึ่งพาตนเองด้านเทคโนโลยีเซมิคอนดักเตอร์ (ชิป) ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมหลักของไต้หวัน เพื่อลดทอนอำนาจต่อรองของไต้หวัน การส่งเสริมหลักการ "จีนเดียว": จีนพยายามสร้างความชอบธรรมตามหลักการ "จีนเดียว" โดยอ้างว่าไต้หวันเป็นส่วนหนึ่งของจีน การสร้างแรงกดดัน: จีนสร้างแรงกดดันต่อไต้หวันและสหรัฐฯ อย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งสัญญาณเตือนว่าจีนจะไม่ทนต่อการเคลื่อนไหวเพื่อเอกราชของไต้หวัน ความท้าทายต่อแผนของจีน ความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจ: ไต้หวันมีเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งและได้สร้างความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับประเทศอื่น ๆ เพื่อลดการพึ่งพาจีน การเมือง: ไต้หวันเป็นประเทศประชาธิปไตย ซึ่งต่างจากระบบคอมมิวนิสต์ของจีน การสนับสนุนจากต่างประเทศ: สหรัฐฯ และประเทศพันธมิตรอื่น ๆ ให้การสนับสนุนไต้หวัน เพื่อให้ไต้หวันสามารถต่อรองกับจีนได้ ความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ: การปิดล้อมไต้หวันอาจสร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจจีนเอง และอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลก

บทบาทของสหรัฐต่อไต้หวัน

นับตั้งแต่ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ กลับมาดำรงตำแหน่งผู้นำทำเนียบขาวสมัยที่ 2 มีการกล่าวอ้างออกมาหลายครั้งในโลกออนไลน์ว่า สหรัฐฯ ได้เปลี่ยนแปลงนโยบายเกี่ยวกับไต้หวันไปแล้วเมื่อพิจารณาบทบาทของไต้หวันในกรณีความสัมพันธ์ สหรัฐฯ-จีนแล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ด้านนโยบายกรุงวอชิงตันอาจทำให้เกิดความไม่แน่นอน สร้างอิทธิพลต่อความคิดของประชาชน และยกระดับความตึงเครียดในภูมิภาคขึ้นได้ ขณะที่ การตีความผิด ๆ หรือการจงใจเผยแพร่ข้อมูลเท็จต่าง ๆ ก็อาจเปลี่ยนทิศทางการหยิบยกเรื่องที่เกี่ยวข้องมาคุยในระดับสากล ซึ่งล้วนเป็นเหตุผลที่ทำให้ข่าวลือแบบนี้เป็นประเด็นที่มีความสำคัญมาก จีนนั้นมองไต้หวันว่าเป็นมณฑลที่แยกตัวออกไปและต้องมีการดึงกลับมารวมชาติ ส่วนสหรัฐฯ นั้นรับรองคำกล่าวอ้างของจีน แต่ก็ให้การสนับสนุนทางทหารต่อไต้หวันโดยไม่ได้มีการยอมรับไต้หวันในฐานะรัฐที่มีอธิปไตยของตนเอง

ในกรณีของไต้หวันนั้น สหรัฐฯ มีกฎหมายที่ชื่อ Taiwan Relations Act ที่มีเนื้อหาระบุว่า รัฐบาลกรุงวอชิงตันต้องจัดหาวิธีการและหนทางเพื่อใช้ในการป้องกันตนเอง แต่ก็มีการดำเนินนโยบาย “ความคลุมเครือด้านยุทธศาสตร์” ที่ทำให้ไม่มีความชัดเจนว่า สหรัฐฯ จะใช้กำลังทหารเข้าแทรกแซงเพื่อปกป้องไต้หวันในกรณีถูกจีนรุกรานหรือไม่ ปฏิสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างสหรัฐฯ และไต้หวันก็เกิดขึ้นผ่านสถาบันอเมริกันในไต้หวัน หรือ AIT (American Institute in Taiwan) ซึ่งมีสถานะเทียบเท่ากับสถานทูตของสหรัฐฯ และทำหน้าที่ให้การสนับสนุนรัฐบาลไทเป ในการต้านแรงกดดันจากจีน พร้อมๆ กับสร้างสมดุลระหว่างการป้องปรามและการสร้างเสถียรภาพในภูมิภาคนั้น ทั้งนี้ ไต้หวันไม่ได้เป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติและองค์กรใหญ่ ๆ ระดับโลก เนื่องจากจีนยืนกรานมาตลอดว่า ไม่ให้ยอมรับไต้หวันในฐานะเป็นประเทศ แต่มีการบริหารงานเหมือนประเทศอิสระประเทศหนึ่งภายใต้รัฐบาลและกองทัพ เพื่อดูแลเศรษฐกิจของตนเอง

บทวิเคราะห์และสรุป

ทั้งจีนและไต้หวันต่างฝ่ายต่างกดดันกันและกันมากขึ้น และในปีที่ผ่านมา เครื่องบินรบของจีนได้รุกร้าเข้าไปในเขตแสดงตนเพื่อการป้องกันภัยทางอากาศ (Air Defense Identification Zone--ADIZ) ของไต้หวันมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ หัวใจสำคัญของเรื่องนี้คือการรวมชาติ ประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ของจีน เคยกล่าวว่า "การรวมชาติ" กับไต้หวัน "ต้องสำเร็จ" และไม่ได้ตัดความเป็นไปได้ในการใช้กำลังเพื่อทำเรื่องนี้ให้เกิดขึ้นจริง จีนเห็นว่าไต้หวันที่ปกครองตัวเองในลักษณะมณฑลที่แยกออกไป สุดท้ายแล้วก็จะกลับมาเป็นส่วนหนึ่งของจีนอีกครั้ง อย่างไรก็ตาม ไต้หวันมองว่า ตัวเองเป็นประเทศเอกราชที่มีรัฐธรรมนูญของตัวเองและมีผู้นำที่มาจากการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย จีนอาจพยายามใช้วิธีการต่าง ๆ ที่ไม่ใช่ทางทหารในการทำให้การรวมชาติเกิดขึ้น อย่างการกระชับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ แต่ในกรณีที่มีการเผชิญหน้าทางทหารเกิดขึ้น กองทัพไต้หวันจะด้อยไปเลยเมื่อเทียบกับจีน จีนใช้งบประมาณด้านกลาโหมสูงกว่าทุกชาติในโลกยกเว้นสหรัฐฯ และอาจจะมีขีดความสามารถที่หลากหลายตั้งแต่ทางทะเลไปจนถึงเทคโนโลยีขีปนาวุธ เครื่องบิน และการโจมตีทางไซเบอร์ ในความขัดแย้งซึ่งเป็นที่รับรู้กันนี้ ผู้เชี่ยวชาญจากตะวันตกบางส่วนทำนายว่า สิ่งที่ไต้หวันอาจจะทำได้ดีที่สุดคือพยายามชะลอการโจมตีของจีน และพยายามป้องกันไม่ให้กองกำลังสะเทินน้ำสะเทินบกของจีนยกพลขึ้นฝั่ง และใช้ยุทธวิธีโจมตีแบบกองโจรในระหว่างที่ไต้หวันรอคอยความช่วยเหลือจากภายนอก ความช่วยเหลือนั้นอาจจะมาจากสหรัฐฯ ซึ่งขยายอาวุธให้ไต้หวัน แม้ว่ารัฐบาลสหรัฐฯ จะมีนโยบาย "ความคลุมเครือทางยุทธศาสตร์" ที่ไม่แสดงออกชัดเจนว่าจะส่งทหารเข้าแทรกแซงเพื่อปกป้องไต้หวันหากถูกจีนโจมตี ในทางการทูต ปัจจุบัน สหรัฐฯ ยึดมั่นในนโยบาย "จีนเดียว" (One-China policy) ซึ่งยอมรับรัฐบาลจีนเดียวในกรุงปักกิ่ง และมีความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับจีน ไม่ใช่ไต้หวัน

ในทัศนะของผู้เขียนที่ได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาลัทธิยุทธ วปอ.จีน (Defense and Strategic Studies Course, NDU China ปี 2012) มองว่าจีนจะใช้พลังอำนาจด้านอื่นๆ ในการกดดันไต้หวันให้ยอมรับการปกครองแบบ "หนึ่งประเทศ สองระบบ" โดยเฉพาะพลังอำนาจด้านเศรษฐกิจและด้านการเมืองระหว่าง

ประเทศ โดยพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออกของจีนที่อยู่ตรงข้ามไต้หวันให้มีความเจริญทางเศรษฐกิจมากกว่า ประกอบกับการเล่นเกมส์ทางการเมืองระหว่างประเทศต่อสหรัฐอเมริกาที่มีอิทธิพลต่อไต้หวัน อย่างไรก็ตาม จีน อาจใช้กำลังทางทหารเข้าจัดการเมื่อเห็นว่ากำลังทหารของจีนสามารถครอบครองความได้เปรียบในพื้นที่ รอบเกาะไต้หวันได้อย่างชัดเจน ในมุมมองของจีนแผ่นดินใหญ่การแยกตัวเป็นเอกราชของไต้หวันเป็นเรื่องที่ “เป็นไปได้” มิฉะนั้นประเทศจีนจะถูกแทรกแซงจากมหาอำนาจให้แบ่งแยกอีกหลายพื้นที่ที่ยังคงมีความอ่อนไหวอยู่เช่น ทิเบตและซินเจียง เป็นต้น

พ.อ.พิชญาณ พวงทอง
 อจ.อก.สมัย.วทบ.

เอกสารอ้างอิง

1. ข้อมูลจากเว็บไซต์ <https://www.google.com/search>
2. ข้อมูลจากเว็บไซต์ <https://www.bbc.com/thai/articles/c3gg35x3d99o>
3. ข้อมูลจากเว็บไซต์ <https://www.voathai.com/a/has-the-us-changed-its-official-policy-towards-taiwan-under-new-government-/7981129.html>
4. ข้อมูลจากเว็บไซต์ https://www.thansettakij.com/world/596981#google_vignette